

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Diccionario Griego-Español (DGE) Volumen II ἄλλα-ἀποκοινώνητος. Consejo Superior de Investigaciones Científicas. Instituto «Antonio de Nebrija»: Madrid 1986, σχ. 4ο σελ. CLXIX-CCI + 155-424 + 1-6. Bajo el Patrocinio de Honor de S. M. La Reina Dona Sofia.

Ὁ τόμος I τοῦ Ἑλληνοἰσπανικοῦ Λεξικοῦ ἐνεφανίσθη τὸ 1980 καὶ τούτου τὴν ἐμφάνισιν ἐχαιρετίσαμεν καὶ παρουσιάσαμεν εἰς τὸν τόμον 32/33 τοῦ ΠΛΑΤΩΝΟΣ (1980-1981) σελ. 393-399. Μετὰ ἐξ ἑτη ἐμφανίζεται τὰ ἄλλα, ὁ II τόμος, συντεταγμένος ὡς καὶ ὁ πρῶτος μετὰ πολλῆς προσοχῆς καὶ ἀκριβείας, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ καθηγητοῦ Fr. R. Adrados, πέντε κυρίων συνεργατῶν, ἐτέρων εἴκοσι καθηγητῶν καὶ πολλῶν ἄλλων φιλολόγων συνεργαζομένων. Ὅτι τὸ ἔργον ἐκτελεῖται μετὰ πολλῆς μεθοδικότητος καὶ ἐπιμελείας μὲ διερεῦνησιν συστηματικὴν τῶν παντὸς εἶδους πηγῶν τοῦ ὕλικου—παπύρων, ἐπιγραφῶν, νεωτέρων ἐκδόσεων συγγραφέων, ἐκδόσεων συγγραφέων τῆς μετακλαστικῆς περιόδου, σχολίων ἀρχαίων συγγραφέων, μνηναϊκῶν ἀναγνώσεων, λεξικογραφικῶν συλλογῶν καὶ ἀρχαιογνωστικῶν μελετῶν—δεικνύεται καὶ ἐκ τῆς συνθέσεως τῆς ἐξ ἐξ τριστήλων σελίδων προσθήκης (*1-6) τῶν προσθετέων καὶ διορθωτέων τοῦ I τόμου, τῶν ὁποίων τὸ εἶδος ἐξηγεῖται εἰς τὸν πρόλογον τοῦ II. Εἰς τὸν πρόλογον αὐτὸν καταφαίνεται ἐπίσης καὶ ὁ καταμερισμὸς τοῦ πολυπλόκου ἔργου καὶ ἡ προγραμματισμένη κατ' ἔτος κατανομή τῶν συνεργατῶν εἰς τὰ τμήματα τοῦ ἔργου Ὅμοίως περιέχει ὁ πρόλογος καὶ συμπληρώματα τῶν καταλόγων 1) τῶν συγγραφέων καὶ τῶν ἔργων των 2) τῶν Συλλογῶν παπύρων καὶ ὀστράκων 3) τῶν ἐπιγραφῶν καὶ 4) τῶν συντομογραφιῶν διὰ συμπληρωματικῶν βιβλιογραφικῶν στοιχείων.

Ἐκ τῆς προσεκτικῆς μελέτης τοῦ II τόμου διαπιστοῦται εὐχαρίστως ὅτι τὸ λεξικὸν ἀποθησαυρίζει συστηματικῶς καὶ ὄχι κατ' ἐκλογὴν τὸ μνηναϊκὸν λεξιλόγιον, πρᾶγμα ποῦ διευκολύνει τὸ ἔργον τῆς ἐρεῦνης τῶν φιλολόγων. Ἐνδεικτικὸν εἶναι ὅτι εἰς τὰς σελίδας τῶν προσθετέων εἰς τὸν I τόμον ἀναγράφονται 49 μνηναϊκὰ λήμματα, πρόσθετα. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς γλώσσας τοῦ Ἡσυχίου, αἱ ὁποῖαι παλαιότερον μόνον κατ' ἐκλογὴν περιλαμβάνοντο εἰς τὰ λεξικά ἢ πεῖρα ὅμως ἀπέδειξε πόσον χρήσιμος εἶναι ἡ ἐμφάνισις πασῶν. Ἐκδηλος εἶναι ἐπίσης ἡ ἐπιμελὴς διερεύνησις τοῦ λεξιλογίου τῶν Βυζαντινῶν Πατέρων καὶ συγγραφέων, ἡ παρακολούθησις τῶν ἀρχαιολογικῶν μελετῶν διὰ τὰς ἐξ ἐπιγραφῶν νέας λέξεις, τῶν σχολίων τῶν ἀρχαίων συγγραφέων κλπ.

Ὡς πρὸς τὸ κείμενον τοῦ II τόμου ἡ συναγωγὴ τῆς κρίσεως ὀφείλει νὰ στηριχθῆ εἰς τὰ ἀντικειμενικὰ στοιχεῖα μᾶς συγκρίσεως. Αὕτη γίνεται μὲ ἀντιβολὴν 1) μὲ τὸ Λεξικὸν LSJ καὶ 2) Σιδέρη (=μετάφρασις τοῦ LSJ καὶ ἴδιαι προσθήκαι), α) Σιδέρη, συντάξεως Μ. Κωνσταντινίδου 1907 (Σιδ.) καὶ β) Συμπληρώματος συντάξεως Π. Γεωργούντζου 1972 (Σιδ. Συμ.). Ἀντιβολὴ λημμάτων:

DGE σελ. 155. λήμματα ἄ λ λ α - ἄ λ λ ἄ σ ω. Ἡ σελὶς περιέχει τὰ κύρια ὀνόματα: Ἄ λ λ α λ ί α, Ἄ λ λ ἄ ν, Ἄ λ λ ἄ ν τ η, Ἄ λ λ ἄ ν τ ι ο ν, Ἄ λ λ α ρ ί α, Ἄ λ λ α ρ ι ἄ τ η ς, Ἄ λ λ α ρ ι ὠ τ η ς, Ἄ λ λ ἄ ρ ι χ ο ς, μὴ περιεχόμενα εἰς LSJ καὶ Σιδ. Περιέχει λήμματα μὴ ὑπάρχοντα εἰς LSJ: ἄ λ λ α γ ί η (ὑπάρχον εἰς Σιδ.), ἄ λ λ ἄ ζ ω, (ὄπ. ἐν Σιδ. Συμπλήρωμα), ἄ λ λ ἄ κ τ η ς (ὄπ. ἐν Σιδ.

Συμ.), ἀλλαλόκακος, ἀλλαλός (ὑπάρχον ἐν Σιδ. Συμ.), ἀλλαλοφιλία (ὑπ. ἐν Σιδ. Συμ.), ἀλλάμπαν, (ὑπάρχον ἐν Σιδ. καὶ ἐν LSJ ὡς ἀλλάμπαν), ἀλλαντίζω, ἀλλαξιμάριον, (ὑπ. ἐν Σιδ. Συμ.) Δὲν περιέχει τὰ λήμματα τὰ ὑπάρχοντα ἐν Σιδ.: ἀλλαβήτης, ἀλλάγιον καὶ ἀλλαντοποιέω καὶ ἐν Σιδ. Συμ.: ὀλληλοφιλία.

DGE σελ. 158, λήμματα ἀλληλέγγυος - ἀλλήλους. Εἰς τὴν σελίδα δὲν περιέχονται κύρια ὀνόματα. Τὸ λῆμμα ἀλληλεδωδότης τοῦ Ἑσυχ. ἔχει ἀναγνωσθῆ ἐν LSJ καὶ Σιδ. ὡς ἀλληλοδωδότης. Τὰ λήμματα τὰ μὴ ὑπάρχοντα ἐν LSJ καὶ Σιδ. εἶναι τὰ: ἀλλήλισμα, ἀλληλογραφέω, ἀλληλοεσώτερος, ἀλληλομολογία, ἀλληλοσυνάπτομαι, ἀλληλοσοφία καὶ ἀλληλοτεῖσια. Λήμματα μὴ ὑπάρχοντα ἐν LSJ ὑπάρχοντα ὅμως ἐν Σιδ.: ἀλληλένδετος, ἀλληλοβασία, ἀλληλεῦφραντος, ἀλληλογονία, ἀλληλότροπος καὶ ἀλληλούϊα. Τὸ DGE παραλείπει τὰ ἀκόλουθα λήμματα ὑπάρχοντα ἐν Σιδ. μόνον: ἀλληλοδιαδόχως, ἀλληλοδρόμοι, ἀλληλομάχοι, ἀλληλοπαθής, ἀλληλοπειθεῖς, ἀλληλόπλοκοι, ἀλληλοπρόγονοι, ἀλληλοσύμμαχος, ἀλληλοτομεῖν καὶ ἀλληλοτρόφοι.

DGE σελ. 193. ἀμετάγνωστος - ἀμετασάλευτος. Δὲν περιέχονται κύρια ὀνόματα. Νέα λήμματα μὴ ὑπάρχοντα ἐν LSJ οὔτε ἐν Σιδ.: ἀμετανάτρεπτος, ἀμετανοησία, ἀμετανόησις καὶ ἀμεταπράτος. Μὴ ὑπάρχοντα ἐν LSJ, ὑπάρχοντα ὅμως ἐν Σιδ. ἢ Σιδ. Συμ.: ἀμεταμῆδως, ἀμετανάστευτος, ἀμετασάλευτος. Παραλείπόμενα ὑπὸ DGE ὑπάρχοντα δὲ ἐν Σιδ.: ἀμετακλινής καὶ ἀμειάκλωστος.

DGE σελ. 201. ἀμνημονέω - ἀμοιβαῖος. Κύρια ὀνόματα νέα: Ἀμνίας, Ἀμνισιάδες, Ἀρνίσιος, Ἀμνισίς, Ἀμνισ(σ)ός, Ἀμνίων, Ἀμνός, Ἀμνών. Λήμματα νέα μὴ ὄντα ἐν LSJ οὔτε ἐν Σιδ.: ἀμνήνοσεν, ἀμνίδιον, ἀμοδικέλη, ἄμαθος. Νέα μὴ ὄντα ἐν LSJ, ὑπάρχοντα ὅμως ἐν Σιδ. ἢ Σιδ. Συμ.: ἀμνημονεύω, ἀμνημονία, ἀμνημόντες ἀναγνωσθὲν ἐν Σιδ. Συμ. ὡς ἀμνημόντες, ἀμνημόνως, ἀμνησιπόνηρος καὶ ἀμοιβαδίζω. Παραλείπει τὸ DGE τὰ ὄντα ἐν Σιδ. καὶ Σιδ. Συμ. λήμματα: ἀμνηστῶν, ἄμνιος καὶ ἀμνοκόλος.

DGE σελ. 305 ἄνθος - ἀνθρεῖ. Κύρια ὀνόματα νέα: Ἄνθουσα, Ἄνθρακία, Ἄνθράκυλλος. Λήμματα νέα μὴ ὑπάρχοντα ἐν LSJ οὔτε ἐν Σιδ.: ἀνθρακοβάτης καὶ ἀνθρακοποιία. Μὴ ὄντα ἐν LSJ ὑπάρχοντα ὅμως ἐν Σιδ. Συμ.: ἀνθοτόκος, ἀνθρακογραφία, ἀνθρακόεις, ἀνθρεῖ. Παραλείπει λήμματα ὑπάρχοντα μόνον ἐν Σιδ. Συμ.: ἀνθρακοβότανον, ἀνθρακουργία.

DGE σελ. 424 ἀπόκλιτος - ἀποκοινώνητος. Κύρια ὀνόματα δὲν περιέχονται εἰς τὸ τμήμα τοῦτο. Νέα λήμματα μὴ ὑπάρχοντα ἐν LSJ οὔτε ἐν Σιδ.: ἀποκλώθω, καὶ ἀποκνεύομαι. Μὴ ὑπάρχοντα ἐν LSJ, ὑπάρχοντα ὅμως ἐν Σιδ. ἢ Σιδ. Συμ.: ἀποκνισσόμαι, ἀποκοιλαίνω, ἀποκοίμησις, ἀποκοινώω καὶ ἀποκοινώνητος. Τὸ ἀπόκλυμα ἔχει ἀναγνωσθῆ ὡς ἀπόκλυσμα μόνον ἐν Σιδ. Συμπλ. (λήμμα ἐκ τοῦ αὐτοῦ συγγρ.). Καὶ τὸ ἀπόκνησμα (Αγ. Ραχ) ἔχει ἀναγνωσθῆ ὡς ἀπόκνισμα ἐν LSJ καὶ Σιδ. (τὸ δὲ νόημα συνάδον πρὸς παραγωγὴν τῆς λέξεως οὐχὶ ἐκ τοῦ ἀποκνάω, ἀποκνήθω, ἀλλὰ ἐκ τοῦ ἀποκνίζω). Παραλείπονται τὰ ἐν Σιδ. μόνον ὑπάρχοντα τρία λήμματα: ἀποκοινωνέω, ἀποκοινω-

νητέος, ἀποκοινωνήσις.

Ἐκ τῆς ἀντιβολῆς τῶν λημμάτων τῶν περιεχομένων εἰς ἕξ διαφοροὺς σε-
λίδας τοῦ DGE προκύπτει ὅτι τοῦτο προσκομίζει πολλὰ νέα λήμματα μὴ ὑπάρ-
χοντα εἰς τὸ LSJ καὶ τὴν Ἑλληνικὴν του μετάφρασιν Σιδέρη. Ὅμως τοῦ Σιδέρη
εἶχεν ἀνεκαθεν πολλὰς ἰδίας προσθήκας ἐκ τῶν κειμένων τῶν Πατέρων τῆς Ἐκ-
κλησίας καὶ τῶν Βυζαντινῶν συγγραφέων καὶ ἐξ ἄλλων Ἑλληνικῶν πηγῶν, διὰ
τοῦτο περιέχει θησαυρὸν λέξεων μὴ ἀπαντωμένων εἰς ἄλλα λεξικά, οὔτε δὲ καὶ
εἰς τὸ DGE τώρα. Ἐνδεχομένως ἡ σύνταξις τοῦ DGE ἐπιθυμεῖ νὰ περιορίση
τὰς πηγὰς εἰς τοὺς συγγραφεῖς τῶν πρώτων αἰώνων. Ὅμως εἰς τὴν νεωτέραν
λεξικογραφίαν ἐγκαιραλεῖπεται ἡ παλαιότερα συντηρητικότης καὶ λεξικογραφου-
νται οἱ ἀποδειγμένους λόγοι συγγραφεῖς μέχρι τοῦ 1453, ὅτε ἡ παιδεία τοῦ κρά-
τους τῶν Βυζαντινῶν εἶχε τὸν ἀδιάκοπον ἀρχαῖον χαρακτήρα της.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον ἀναλύσεως καὶ ἐρμηνείας τῶν λημμάτων ἐκ τῆς ἀντι-
βολῆς λημμάτων τινῶν τοῦ DGE καὶ LSJ παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς. Γενικῶς εἰς ἕ-
καστον λῆμμα εἰς ὅλα τὰ λεξικά προηγεῖται ἡ ἔνδειξις τῶν γραμματικῶν ποικι-
λιῶν ὀρισμένων τύπων ἐκ διαλεκτικῆς ἐπιδράσεως ἢ ἑτέρας ἰδιομορφίας, ἵνα
ἐπιβεβαιωθῇ ἡ συγγένεια τοῦ τύπου πρὸς τὸ λῆμμα. Ἐπεταὶ ἡ ταξινόμησις τῶν
ποικιλιῶν καὶ ἀποχρώσεων τῆς ἐννοίας κατὰ κατηγορίας, ὑποκατηγορίας καὶ
περιπτώσεις ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ εἶδος τῆς συντάξεώς των (A. I. 1. α, β, c. 2a, b),
εἶτα δίδονται ἐν ἐκάστην περιπτώσειν παραδείγματα χωρίων μετὰ παραπομπῆς
εἰς τὸ ἔργον, καὶ εἰς τὸ τέλος παρέχονται εἰδήσεις διὰ τὴν ἔτυμολογίαν τοῦ λήμ-
ματος. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων προβαίνομεν εἰς σύγκρισιν τῶν λεξικῶν LSJ καὶ DGE:
Λῆμμα ἀ λ λ ἄ σ σ ε ι LSJ: Δίδει 14 τύπους διαφορῶν χρόνων καὶ ἐγκλίσεων
ἵνα καταφανῇ τὸ εἶδος τῶν ποικιλιῶν (ἢ λ λ α χ α, ἀ λ λ α γ ἡ σ ο μ α ι, ἀ λ λ α-
χ θ ἡ σ ο μ α ι). Εἶτα ἐκτίθενται αἱ σημασίαι κατὰ κλιμάκια ταξινομήσεως καὶ
τὰ δι' ἐκάστην περιπτώσειν διδόμενα παραδειγματικὰ χωρία καὶ ἡ παραπομπὴ
αὐτῶν εἰς συγγραφέα. Τὸ ποσὸν τῶν παραδειγμάτων δίδεται ἀριθμητικῶς ἐντὸς
παρενθέσεως. Ἴδου τὰ δεδομένα: I 1. (6 παραπομπῆι). II 1 (3) 2 (1) 3 (1) 4(1). III
1(11). 2(2). IV 1(1). 2(5). V 1(1). Τὸ DGE: δίδει 7 τύπους χρόνων καὶ ἐγκλίσεων,
ἐν οἷς καὶ τὸν διαλεκτικὸν τύπον ἀ λ λ ἄ ζ ω ὄν παραλείπει τὸ LSJ. Ἡ ἀνάλυσις εἰς
κλιμάκια, περιπτώσεις καὶ παραπομπὰς ἔχουν ὄδε: I 1(8). 2(10). 3(8). 4(4). II 1(17)
2(6). 3(1). III 1(4). 2(1). 3(1). IV 1(2). 2(4). 3(4). Διὰ τὴν ἔτυμολογίαν ἀμφότερα
τὰ λεξικά ὑποδεικνύουν τὸ ἄ λ λ ο ς.

Λῆμμα ἀ λ λ ἡ λ ω ν. LSJ. Δίδονται γενικῶς τύποι πτώσεων 8 (μετὰ παραπομ-
πῶν) καὶ ἡ ἔτυμολογία. Σημασίαι: 1(2). b(15). Ἐλεγχος ἐρμηνείας τοῦ λήμματος ὑπὸ
τῶν Γραμματικῶν. DGE ἀ λ λ ἡ λ ο υ ς. Τύποι πτώσεων 8. Ἐν τέλει ἔτυμολογία. Τα-
ξινόμησις σημασιῶν: A I 1 α(33). b(7). c(25). 2 σ (17). b(13). c(13). d(e). (6) 3α
(7) b(11). c(5). II 1α (7). b(6). c(5). 2α(7) b(4). 3(2). III 1α (11). b(5). 2(1). 3(7). B
I 1(2). 2(4). 3(4). II (4). Ἡ μεγάλη ἑκτασις ὀφείλεται εἰς τὴν λεπτομερεστέραν
κατάταξιν κατὰ σύνταξιν μεθ' ὅλων τῶν προθέσεων, μετὰ πτώσεων, μετὰ ρημά-
των κρίσεως ἢ ἐπιθυμίας κλπ. διδομένων πλειόνων δειγμάτων λόγου.

Λῆμμα ἀ μ ο ι β ἡ. LSJ: Ἐτυμολογία. Σημασίαι: 1(11). 2(1). (3). 4(1). II(2).
III 1(2). 2(1). DGE: τρεῖς διαλεκτικοὶ τύποι. Σημασίαι: I 1(5). 2(9). II 1(32). III
1(7). 2(1) IV 1(1). 2(2).

Λῆμμα ἀ ν τ ι ἄ ζ ω LSJ: Δίδει τὸν διπλοῦν τύπον τοῦ παρατατικοῦ καὶ τοῦ
μέλλοντος, παρατηρεῖ δὲ ὅτι ὁ ἕτερος τύπος τοῦ μέλλοντος καὶ ὁ τοῦ ἀορίστου
εἶναι κοινοὶ πρὸς τοὺς ἀντιστοίχους τοῦ ρῆμ. ἀ ν ι ι ἄ ω. Δίδεται ἡ ἔτυμολο-
γικὴ σχέσις πρὸς τὸ ἀ ν τ ι. Ἡ ταξινόμησις τῆς ἐρμηνείας καὶ αἱ παραπομπῆι τῶν
παραδειγμάτων: I 1(6). b(2). α(1). b(3). c(4). II 1(7). Παρατήρησις ὅτι ὄχι εἰς τοὺς

δοκίμους ή χρήσις τοῦ ρήματος.

DGE: Δέν δίδονται προεξαγγελτικῶς οἱ διπλοὶ τύποι, ὅμως συναντῶνται εἰς τὰ παραδείγματα κατωτέρω. Δέν ἐνδεικνύεται ἡ ἀντιστοιχία πρὸς τὸ ἀ ν τ ἰ ἄ ω· τὸ ἴδιον παράδειγμα δίδεται ὑπὸ σημασίαν μὴ παραλληλιζομένην, πρᾶγμα ἐνδεχομένως οὐχὶ ἀναγκαῖον. Ἑρμηνεῖα καὶ παραπομπαί. I 1a(1). b(1). c(4). 2a(2). b(1). c(7). d(1). 3a(4). b(ς). II 1a(1). b(6). c(1). 2(2). III (1). b(1).

Λήμμα ἀ ν τ ἰ ἄ ω LSJ: Δίδονται τύποι ἐννέα μὲ ἐνδειξίν τῆς Ὀμηρικῆς χρήσεως καὶ ἄλλην διττοὺς τύποι εἶναι κοινοὶ πρὸς τοῦ ἀ ν τ ἰ ἄ ζ ω. Ἐνδειξίς τῆς προσφῶδιος εἰς τὸ ἀ ν τ ἰ ἄ σ ω (α) καὶ ἡ ν τ ἰ ἄ σ α. Ἑρμηνεῖα: I 1a(3). b(1). c(1). d(2). e(3). f(2). g(1). 2a(2). b(1). II 1(2). 2(1). III (4). IV a(1). b(1). V a(1). b(1). c(1). VO (1). DGE: Τύποι δύο, ἐνδειξίς Ὀμηρικῆς χρήσεως. Ἑρμηνεῖα: 1a(1). b(1). c(1). 2a(2). b(1). 3a(1). b(1) c(1). 4(4).

Ἐκ τῆς ἀντιβολῆς τῶν λημμάτων προκύπτει ὅτι τὸ LSJ προαγγέλλει ἐδρύτερον τοὺς ἰδιάζοντας τύπους τῶν λημμάτων καὶ δίδει συστηματικώτερον τὴν προσφῶδιαν καιρίων διχρόνων συλλαβῶν, ἐνῶ τὸ DGE χωρὶς νὰ ὑστερῇ οὐσιωδῶς εἰς ταῦτα παρέχει λεπτομερεστέρας κατηγορίας ἐρμηνείας καὶ συνδυασμοὺς συντακτικοὺς. Τὰ χρησιμοποιούμενα παραδείγματα ἐκ χωρίων συγγραφέων εἶναι κατὰ μέγα ποσοστὸν νέο, συλλεγόμενα ὑπὸ τῆς συντάξεως τοῦ λεξικοῦ. Ἐπομένως, ἐάν τις κρίνῃ ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατεθέντων στοιχείων, καταλήγει εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι τὸ DGE ἔχει τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀρετήν. Εἶναι τὸ νεώτερον ἐκ τῶν μεγάλων λεξικῶν περιέχον καὶ τὰ πρόσφατα δεδομένα τῶν φιλολογικῶν ἐρευνῶν καὶ τὸν ἐκ τούτων προκύψαντα γλωσσικὸν θησαυρόν. Ἡ διὰ πρώτην φοράν τώρα παρουσίασις εἰς τὸ μέγα λεξικὸν τοῦ μυκηναϊκοῦ λεξιλογίου ἀποτελεῖ μέγα ἀγαθόν. Καὶ ὡς μὴ εἴπη τις, ὅτι μέρος τῶν λέξεων θὰ ἠδύνατο νὰ ἀναγνωσθῇ ἢ νὰ συσχετισθῇ πρὸς τὸ κλασσικὸν λεξιλόγιον διαφόρως. Καὶ τοῦ Ἡσυχίου εἰ γλῶσσαι παλαιότερον διεκρίνοντο εἰς περιληπτέας καὶ μὴ, ἡ πείρα ὅμως ἔδειξεν ὅτι ὅλαι εἶναι χρήσιμοι καὶ ἐπιβιοῦν ὑπὸ ἄλλην μορφήν. Ἡ προσθήκη τῶν κυρίων ὀνομάτων προσφέρει ἀνυπολόγιστον διευκόλυνσιν εἰς τοὺς φιλόλογους. Ἡ δὲ ἀφθονία τῶν παραδειγμάτων εἰς τὴν ἐρμηνείαν τῶν λημμάτων ἐπὶ τῇ βάσει νέων προσκομιζομένων χωρίων διευκολύνει ἐξόχως τοὺς ἀναζητοῦντας τὴν ἀκριβῆ ἔννοιαν τῶν λέξεων καὶ τὴν διαφορὰν τῶν ἀποχρώσεων αὐτῆς. Αἱ λίαν ἱκανοποιητικαὶ αὐταὶ ἐντυπώσεις ἐκ τῆς προσφορᾶς τοῦ Ἑλληνοἰσπανικοῦ Λεξικοῦ DGE εἰς τοὺς μελετητὰς τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος, ἐκ τῆς ὁποίας πηγάζει ὁ ροῦς τοῦ σημερινοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος πάσης, ὑποκινεῖ τὰ αἰσθήματα τῆς εὐγνωμοσύνης ὄλων τῶν ἀσχολουμένων περὶ τὴν ἀρχαιογνωσίαν πρὸς τὸν ἐκλεκτὸν καὶ πολυάριθμον ἀστερισμὸν τῶν Ἰσπανῶν φιλόλογων, οἵτινες ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν τοῦ δεδοκιμασμένου ἀρχαιοδίφου Francisco Adrados ἐπιτελοῦν καλλίνικον ἄθλον προσκομίζοντες ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν χώρας τῶν στηλῶν τοῦ Ἡρακλέους τὰ χρυσαῖα μῆλα τῶν Ἑσπερίδων εἰς τὴν Παιδείαν τοῦ συγχρόνου κόσμου.

ΠΑΝ. Κ. ΓΕΩΡΓΟΥΝΤΖΟΣ

M. F. McGregor, *The Athenians and their Empire*, Vancouver 1987.

Διὰ τὴν κλασσικὴν, τὴν κορυφαίαν φάσιν τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, ἔχουν γραφῆ πάμπολλα. Τὰ περισσότερα στηρίζονται εἰς τὸ γραμματικὸν ὄλικόν, τὰ μεγάλα λογοτεχνικὰ ἔργα τοῦ 5ου αἰ. π.Χ., καὶ εἰς ποικίλας ἀναφορὰς τῶν μεταγενεστέρων. Ἐν αἴτημα τῆς ἐπιστήμης νὰ γραφῇ ἡ ἱστορία τῆς περιόδου